

Andra s. e. Epifania i nådens år 2020- Åke Malander (ELBK)

Introitus Ps 128, Gt 1 Mos 2:15-25, Ep Rom 12:6-16, Ev Joh 2:1-12, III Luk 19:1-10

Låt komma Gud till oss ditt ord, det heliga och klara, låt det i mörkret på vår jord, en ledare oss vara, att vi ej vilse fara. Det ber vi i Jesu namn, hör oss milde Herre Gud!

I dag, på 2:a sönd e Epifania, ”hemmets söndag” läser vi ur Luk 19, om Sackeus, publiken, tullaren och hör vad som hände i hans hem. Det är en text som illustrerar profeten Hesekiels ord: *Det förlorade ska jag uppsöka, det fördrivna ska jag föra tillbaka, det sargade ska jag förbinda, och det svaga ska jag stärka. (Hes 34).* Den visar just hur Jesu tar sig an svaga, utstötta och föraktade, hur han uppsöker och för tillbaka det fördrivna, förbinder det sargade och stärker det svaga, i enlighet med profetens ord. Dagens predikotext säger oss hur en människa blir omvänd. Vi ser här detta på ett trefaldigt vis.

Jesus kommer till Sackeus med evangelium

Sackeus var tullare, publiken, och som sådan av förklarliga skäl illa ansedd och föraktad. Sådan var Sackeus, sådan var hans situation. Och än mer, han var inte bara en bland publiken, han var förman för tullen där i Jeriko. Föga förvånande att han var rik! Hans ställning som den främste av publiken borgade för det. Kunde man förvänta sig någon omvändelse där? Han var ju så djupt rotad i sin synd? Visade han inte i alla stycken att han hade den gud som heter mammon? *”Hur svårt är det inte för en rik att komma in i Guds rike?”* Kunde han vänta någon barmhärtighet från Gud? Djupast inom sig är en sådan människa som Sackeus en osäker människa, trots sin yttre säkerhet i kraft av pengar och ägodelar och inflytande, osäker inför Gud och människor. Hon känner och vet att hon inte har något gott att vänta sig. Hon kan inte vänta sig annat än Guds rättvisa dom.

När Jesus nu kommer till Jeriko och vandrar genom staden, då hör vi att Sackeus vill se honom. Han hade säkerligen hört ett och annat om honom. Han ville se denne märklige lärare, denne *rabbi* som undervisade med kraft och myndighet, och som förbarmar sig över de arma – och, märkligast av allt: han lär t.o.m. ha tagit in hos och ätit med en publiken. Inte underligt att Sackeus ville se honom! Han skyndar då i förväg och klättrar upp i ett träd. En lämplig utpost för observation! Där kunde han se, utan att bli sedd av andra – eller av Jesus, för skulle han verkligen bry sig om honom, en publiken? Vad Sackeus inte vet är att det är Gud som leder händelserna fram till detta märklige möte, att Jesus kommer där vägen fram. Och när Han kommer, omgiven av folkskaran, stannar han och ser upp till Sackeus där i trädet och säger *”Sackeus, skynda dig ned, ty i dag måste jag gästa ditt hus.”* Jesus både ser och vet allt, han känner Sackeus och känner också hans namn, ett vittnesbörd om Jesu gudomliga natur! *”Av sig själv visste han vad som är i människan”* (Joh 2: 25) På samma sätt vet han också hurudana vi är; han känner oss alla, vet vad vi bär på och vad vårt samvete är tyngt av. För Jesus är allt blottat och uppenbart.

Hans ärende i staden Jeriko var tydligen att komma till Sackeus, som alla i staden ringaktade. Han kommer till honom och han kommer med **evangelium**. Jesus kommer med detta goda budskap: Han vill gästa just i hans hus och vara hos honom. Varför? *”Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat”* säger han själv i vår text. Det är förklaringen och själva hemligheten med Jesus. Han kommer, inte till de rättfärdiga, till dem som anser sig så. Utan han är just syndares Frälsare. Det var inte till de rättfärdiga han vände sig utan till syndare som behövde frälsning. Sådan han var där i Jeriko, sådan är han än i dag, ty *”Jesus Kristus är densamme i går, i dag så ock i evighet”*. (Hebr 13: 8) Sådan är han också mot oss, vi som får lyssna till och läsa hans Ord. Han vet och känner just din och min brist, vår ofullkomlighet. Men än i denna dag kommer han med sitt goda budskap också till dig, ty han är just din frälsare från synd och överträdelser.

Sackeus tar emot evangelium med tro

Sackeus hade verkligen inte gjort sig förtjänt av att få besök av Jesus. Människorna kände honom och hans gärningar och höll honom för en ovärdig syndare. Kom ihåg Jesu ord: *För människor är det omöjligt!* Likväl är det just till honom Jesus räcker sitt evangelium. *”Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka, jag har inte kommit för att kalla rättfärdig utan för att kalla*

syndare” säger han (Matt 9: 12).

Hur svarade nu Sackeus på Jesu ord? Vår text säger oss: Han skyndade sig ner och tog emot honom med glädje. Han tog emot Jesu ord, utan att tveka och tvivla, trots att han visste att han var en ovärdig syndare! Han lydde Jesu befallning som sa att han skulle komma ner till Jesus. Han blev glad över att möta Jesus och hans ord.

Detta säger oss vad omvändelse innebär. Människan tror Jesu ord, tar emot det med glädje. Det är ett överraskande ord, ett ord man inte kunde vänta sig: Att Gud vill förlåta och göra nåd med en människa som inte alls har förtjänat det. Att han har sådan barmhärtighet mot en syndare som Sackeus – det kan inte människan av sig själv tro. Men av Jesu ord tror Sackeus det. Han tar Jesus på orden och tror hans ord.

Ta Jesus på orden! Det är det som är tron, att den tar fasta på Jesu ord. Men för att kunna ta fasta på orden, måste man ju höra dem. Det är därför ordet ska läsas, höras, för att det ska kunna tas emot i tro. Men av sig själv tror inte människan. Det är inte hennes egen prestation. Utan det är ordet från Jesus som väcker Sackeus till tro. Han satte det inte under tvivel utan trodde det. Och detta trots att människorna runt omkring tog anstöt. Men detta lyssnar inte trons människa till. Människor må tänka och säga att jag är en ovärdig syndare så mycket de vill, det är ju just därför som jag bara måste få komma till Jesus. Han och evangelium om honom är större än allt annat.

Men fick verkligen Sackeus frälsningen helt och fullt? Jesu visar hur det förhöll sig: *”I dag har frälsning kommit till detta hus, eftersom också han är en Abrahams son. Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat.”*

Sackeus tar emot Jesu ord - och får en ny vilja

Nu sker det märkliga, den som förr var en gnidare, en hädare, lögnare och bedragare, han blir nu en förvandlad människa, som vill göra det som rätt, och göra rätt för sig. *”Herre, hälften av det jag äger ger jag åt de fattiga, och om jag har utkrävt för mycket ger jag honom fyrdubbelt igen”,* säger han.

Så sker också med var människa som tagit emot evangelium. Hon vill inte förbli och synda vidare på den väg hon varit, hon vill leva efter Guds vilja. Och det är också detta Jesus uppmanar till när han ger människor sin förlåtelse: *Gå, och synda inte härefter!* På tron följer trons gärningar. Gärningarna kommer inte först och sedan tron. Utan tron kommer först, väckt av Ordet, sedan följer det som är trons frukter, det vill säga goda och rättfärdiga gärningar.

Var det nu så att människorna inte tog Sackeus på allvar och inte trodde på hans omvändelse, så får de här höra att Sackeus också förstått att ett fortsatt liv i orättfärdighetens tecken inte var hans liv. Nej, nu vill han leva efter Guds vilja.

Det är viktigt att vi också ser den sidan av saken. För det kan vara så att människan hör och gläder sig över evangelium, att hon är förlåten och benådad. Men så är hon strax tillbaka till livet som hon hade och lever som inget hade hänt. Det visar i så fall att det blev som i liknelsen om den fyrahanda sädesåkern, det såddes ut och det växte, men det blev inte bestående, bar ingen frukt, det förtorkades och vissnade bort.

Ställer vi oss då den frågan: Varifrån ska du och jag få kraft och en rätt vilja till att göra det goda? Ja, då blir svaret att vi måste tillbaka till evangelium och låta detta tala in i hjärtat, och in i samvetet och tala om den fulla och hela frälsning som Gud av nåd gett genom Jesus Kristus.

Vi behöver denna nåd dagligen, och Ordet överräcker den varje dag till oss. Då ska vi också finna att kraften till goda är Ordets kraft, som får tala, mana, trösta, förvissa oss om salighetens fasta grund, och så driva hjärtat och viljan till att göra det är det rätta och goda – till gagn och nytta för vår nästa. Ja, vi får tjäna varandra, precis som Kristus tjänar oss. För när du ser och tror och förtröstar på löftet om nåd och åter nåd, då kan du lätt och av hjärtat tjäna din nästa, såsom ordet betyder: *”Vi älskar, därför att han först har älskat oss”* (1 Joh 4: 19). Amen.

”Den salig är som Ordet hört, Bevarat och till nytta fört, Han daglig visdom lärde. Från ljus till ljus den vanda kan, Som hjälp och tröst i Ordet fann, Och balsam för sitt hjärta Mot all sin nöd och smärta.”